

RIKSDAGENS SVAR 203/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av kreditinstitutslagen och vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av kreditinstitutslagen och vissa lagar som har samband med den (RP 174/2002 rd).

Beredning i utskott

Ekonomiutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (EkUB 26/2002 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i kreditinstitutslagen av den 30 december 1993 (1607/1993) 69 § 2 mom., 73 § 1 mom. 4 punkten, 76 § II gruppen 1 a-punkten, 78 c § 2 och 4 mom., 79 a § 5 mom., rubriken för 81 § samt 94 § 3 och 7 mom.,

av dessa 69 § 2 mom. sådant det lyder i lagarna 1340/1997 och 684/2000, 73 § 1 mom. 4 punkten, 76 § II gruppen 1 a-punkten, 79 a § 5 mom. och rubriken för 81 § sådana de lyder i nämnda lag 1340/1997, 78 c § 2 och 4 mom. sådana de lyder i lag 570/1996, 94 § 3 mom. sådant det lyder i lag 45/2002 och 94 § 7 mom. sådant det lyder i lag 578/1997 och i nämnda lag 45/2002, samt

fogas till 70 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1340/1997, nya 4—6 mom. i stället för de 4—6 mom. som upphävts genom sistnämnda lag, som följer:

69 §

Kundrisker och riskrapportering

— — — — —
I ett kreditinstituts kundrisker ingår emellertid inte

1) poster som avses i 75 § 1—4 mom. och som har dragits av från kreditinstitutets kapitalbas,

2) poster som vid köp eller försäljning av valuta uppkommer i samband med normal avveckling av en transaktion inom 48 timmar efter betalningen,

3) poster som vid köp eller försäljning av värdepapper uppkommer i samband med normal avveckling av en transaktion under fem bankdagar efter den tidpunkt då antingen betalning har skett

eller värdepapperen levererats, beroende på vilket som sker tidigare.

70 §

Begränsningar av kundriskerna

Till kundriskerna hänförs inte vid tillämpningen av denna paragraf

1) poster som hänförs till 76 § I gruppen, om inte gruppindelningen uteslutande baserar sig på sådan garanti som avses i I gruppen 6 punkten,

2) sådana till 76 § II gruppen 1 och 2 punkten hänförliga poster vilkas återstående löptid är högst ett år, om inte gruppindelningen uteslutande baserar sig på garanti som avses i II gruppen 1 och 2 punkten; vid beräkningen av kundrisken får dessutom lämnas obeaktat 80 procent av varje sådan post med en återstående löptid om mer än ett år men högst tre år som kan hänföras till 76 § II gruppen 1 punkten,

3) fordringar vilkas säkerhet består av en insättning eller därmed jämförbart annat värdepapper i det kreditinstitut som givit lånet eller i dess moder- eller dotterföretag,

4) sådana fordringar och investeringar samt förbindelser utanför balansräkningen som hänförs till ett kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag som hör till samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet,

5) bindande kreditlöften för en kortare tid än ett år och därmed jämförbara förbindelser som kan sägas upp utan förbehåll,

6) masskuldebrevslån med säkerheter i offentliga samfund och masskuldebrevslån med säkerheter i fastigheter enligt lagen om hypoteksbanker (1240/1999) och därmed jämförbara utländska masskuldebrevslån med säkerheter,

7) övriga fordringar och investeringar samt förbindelser utanför balansräkningen vilkas säkerhet består av värdepapper som Finansinspektionen har godkänt och som lätt kan förvandlas till pengar, samt fordringar som sparbankerna och de andelsbanker som inte hör till sammanslutningen av andelsbanker har i centralinstitu-

tet för dessa banker då deras kundrisker beräknas.

Vad som i 4 punkten bestäms om kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag som hör till en och samma konsolideringsgrupp skall vid beräkningen av de kundrisker som är förenade med ett medlemskreditinstitut i centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker tillämpas på sådana sammanslutningar som enligt 3 § 1—3 mom. lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform utgör sammanslutningen av andelsbanker.

Vid tillämpningen av denna paragraf anses en kundrisk hänföra sig till borgensmannen, om ett annat kreditinstitut eller värdepappersföretag har ställt proprieborgen för kunden. Med proprieborgen och insättningar enligt 4 mom. 3 punkten får jämföras kreditderivatavtal som uppfyller av Finansinspektionen godkända villkor.

73 §

Primär kapitalbas

Till ett kreditinstituts kapitalbas räknas den primära kapitalbasen, som består av

4) kapitallån som avses i 38 § 2 mom. och vilkas villkor har godkänts av Finansinspektionen,

76 §

Riskgruppering av tillgångarna

Ett kreditinstituts tillgångar skall vid beräkningen av det i 72 § avsedda relationstalet grupperas som följer:

II gruppen

1 a) fordringar hos den finska insättningsgarantifonden och hos ersättningsfonden samt clearingfonden enligt 4 a kap. 7 § värdepappersmarknadslagen (495/1989) och registreringsfonden enligt 18 § lagen om värdeandelssystemet (826/1991),

78 c §

Undantag som orsakas av handelslagret

I handelslagret ingående fordringar och investeringar samt förbindelser utanför balansräkningen skall vid beräkningen av den kundrisk som avses i 69 § beaktas på det sätt som Finansinspektionen bestämmer.

En förutsättning för beviljande av ett sådant tillstånd som avses i 3 mom. är att handelslagrets värde inte varaktigt överstiger fem hundra delar och aldrig sex hundra delar av den senast fastställda balansomslutningen och summan av förbindelserna utanför balansräkningen, och inte heller varaktigt 15 miljoner euro och aldrig 20 miljoner euro.

79 a §

Den konsoliderade kapitalbasens minimibelopp

Om ett kreditinstitut eller en holdingsammanslutning som avses i 1 mom. är dotterföretag inom ett annat finländskt kreditinstituts konsolideringsgrupp, skall 1 mom. inte tillämpas på institutet eller sammanslutningen. Finansinspektionen kan tillåta att kapitalbasen i ett utländskt företag som hör till en konsolideringsgrupp samt företagets fordringar och investeringar samt förbindelser utanför balansräkningen med avvikelse från 2 och 3 mom. beaktas i enlighet med lagstiftningen i det utländska företagets hemstat.

81 §

Begränsningar av vinstutdelningen till följd av soliditeten och stora kundrisker

94 §

Tystnadsplikt

Ett kreditinstitut och ett företag som hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp har rätt att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till en sammanslutning som hör till samma koncern, samma konsolideringsgrupp eller samma i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat avsedda finans- och försäkringskonglomerat för kundbetjäning och annan skötsel av kundförhållanden, marknadsföring samt koncernens, konsolideringsgruppens eller finans- och försäkringskonglomeratets riskkontroll, om mottagaren omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller motsvarande tystnadsplikt. Vad som ovan i detta moment bestäms om lämnande av uppgifter gäller inte utlämnande av känsliga uppgifter enligt 11 § personuppgiftslagen (523/1999) och inte sådana uppgifter som baserar sig på registrering av betalningsuppgifter mellan en kund och ett företag som inte hör till konglomeratet.

Vad som föreskrivs i 9 kap. 12 § 4 mom. lagen om aktiebolag och 7 kap. 6 § lagen om andelslag gäller inte ett kreditinstitut eller ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet.

Denna lag träder i kraft den 200 .

De stora kundrisker som avses i 69 § skall första gången räknas ut och anmälas till Finansinspektionen i enlighet med denna lag den dag då det kvartal går ut som börjar tre månader efter att denna lag har trätt i kraft eller närmast efter det.

Lag

om ändring av 68 § sparbankslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i sparbankslagen av den 28 december 2001 (1502/2001) 68 § som följer:

68 §

Principalmötet beslutar om fusionen. Om sparbanken äger samtliga aktier i ett aktiebolag, kan sparbankens styrelse och aktiebolagets sty-

relse avtala om att aktiebolaget skall fusioneras med sparbanken.

Denna lag träder i kraft den

200 .

Lag

om ändring av lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 28 december 2001 om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001) 3 § 2 mom.,

ändras 3 § 1 mom., 7 § 4 och 6 mom., 13 § och 14 § 1 och 3 mom. samt *fogas* till 14 § ett nytt 4 mom. och till lagen en ny 48 a § som följer:

3 §

Andelsbankerna, de andelsbanksaktiebolag som avses i 32 §, den affärsbank som är centralt finansiellt institut för andelsbankerna och de kreditinstitut i vilka de nämnda sammanslutningarna ensamma eller tillsammans innehar mer än hälften av rösträtten, vilka är medlemmar (*medlemskreditinstitut*) i ett andelslag (*centralinstitutet*) som är behörigt att styra dem utgör, tillsammans med centralinstitutet, sammanslutningarna i centralinstitutets konsolideringsgrupp och sammanslutningarna i den konsolideringsgrupp som avses i 5 § kreditinstitutslagen samt sådana kreditinstitut, finansiella institut samt tjänsteföretag varav en eller flera sammanslutningar som avses ovan i detta moment tillsammans med en eller flera sådana sammanslutningar som avses i detta moment äger över hälft-

ten, den sammanslutning av andelsbanker som avses i denna lag, om

1) centralinstitutet och medlemskreditinstitutet svarar för varandras skulder och förbindelser enligt 45 och 46 § i denna lag,

2) kapitaltäckningen, likviditeten och exponeringarna i de till sammanslutningen hörande instituten övervakas konsoliderat, och om

3) den affärsbank som är andelsbankernas centrala finansiella institut är ett i kreditinstitutslagen avsett dotterföretag till centralinstitutet.

7 §

Centralinstitutet kan ge ett medlemskreditinstitut och dess konsolideringsgrupp tillstånd att

avvika från en begränsning som gäller en enskild exponering. Den exponering som först nämns i 70 § 1 mom. kreditinstitutslagen får dock inte överstiga 50 procent, den exponering som nämns såsom följande får inte överstiga 40 procent och summan av de stora exponeringar som avses i 2 mom. inte 1 200 procent. Centralinstitutet kan ge enskilda kreditinstitut tillstånd för exponeringar på högst 250 000 euro, inom gränserna för maximibeloppen enligt detta moment.

— — — — —
För en i 69 § 1 mom. kreditinstitutslagen avsedd kundgrupps förbindelser som sammanlagt överstiger 5 miljoner euro skall centralinstitutets tillstånd utverkas. Den affärsbank som är centralt finansiellt institut för andelsbankerna samt en sammanslutning som hör till dess konso-
lideringsgrupp behöver dock inte ansöka om sådant tillstånd som här avses.

13 §

Andelsbankerna, de andelsbanksaktiebolag som avses i 32 §, den affärsbank som är andelsbankernas centrala finansiella institut samt de kreditinstitut i vilka de nämnda sammanslutningarna ensamma eller tillsammans innehar mer än hälften av rösträtten kan ansöka om medlemskap i centralinstitutet efter att de beslutat att bestämmelser som avses i 11 § skall tas in i kreditinstitutets stadgar eller bolagsordning. Beslutet är giltigt endast om det har biträtts med minst två tredjedelar av deras röstetal som deltagit i omröstningen vid en andelsstämma eller om det vid en bolagsstämma har biträtts med minst två tredjedelar av de avgivna rösterna och de vid stämman företrädde aktierna.

14 §

Ett medlemskreditinstitut har rätt att utträda ur centralinstitutet genom ett beslut om ändring av stadgarna eller de bestämmelser i bolagsordningen som avses i 11 § samt genom ett skriftligt meddelande om detta till centralinstitutets styrelse, förutsatt att den kapitaltäckning som beräknats för sammanslutningen uppfyller de i 8 § angivna kraven även efter utträdet. Beslutet

är giltigt endast om det har biträtts med den röstmajoritet och aktiemajoritet som avses i 13 §. Kapitaltäckningen skall konstateras genom en uträkning som centralinstitutets revisorer bekräftar.

— — — — —
Ett medlemskreditinstitut som har utträtt eller uteslutits svarar dock på det sätt som avses i 46 § för de skulder och förbindelser som ett annat medlemskreditinstitut i sammanslutningen eller som centralinstitutet har, om medlemskreditinstitutet eller centralinstitutet försätts i likvidation inom fem år från den bokslutsdag som närmast följer på utträdet eller uteslutningen. Ett medlemskreditinstitut som har utträtt eller uteslutits är också skyldigt att betala de extra avgifter som centralinstitutet med stöd av 45 § har rätt att uppbära av ett medlemskreditinstitut för den ovan nämnda tiden.

För att ett medlemskreditinstitut skall kunna fusioneras med något annat institut än ett medlemskreditinstitut förutsätts, utöver vad som bestäms någon annanstans i lag, att ett skriftligt meddelande om fusionen lämnas till centralinstitutets styrelse innan fusionsplanen godkänns och att den kapitaltäckning som beräknats för sammanslutningen inte till följd av fusionen underskrider den gräns som anges i 8 §. På det övertagande kreditinstitutet tillämpas vad som i 3 och 4 mom. bestäms om medlemskreditinstitut som har utträtt eller uteslutits. Den tid som anges i nämnda moment räknas från den bokslutsdag som närmast följer på registreringen av fusionen.

48 a §

Vad som i 45 § föreskrivs om ett medlemskreditinstituts betalningsskyldighet och i 46 § om ett medlemskreditinstituts ansvar för centralinstitutets eller ett medlemskreditinstituts skulder då centralinstitutet eller medlemskreditinstitutet trätt i likvidation eller konkurs tillämpas även på ett medlemskreditinstitut i likvidation.

De tillgångar som ett medlemskreditinstitut i likvidation har får inte delas ut till aktie- eller andelsägarna förrän fem år har förflutit från den bokslutsdag som närmast följer på inledandet av

likvidationen, om inte aktie- eller andelsägaren ställer betryggande säkerhet.

Denna lag träder i kraft den

200 .

Lag

om ändring av lagen om hypoteksbanker

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 23 december 1999 om hypoteksbanker (1240/1999) 9 § 1 mom. samt
fogas till 2 § en ny 1 a-punkt och till 9 § ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir
3 och 4 mom., samt till lagen en ny 9 a § som följer:

2 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

1 a) *bostadskredit* en fastighetskredit vars säkerhet består av en in-teckning som fastställts i en bostadsfastighet eller av aktier i ett bostadsaktiebolag enligt 1 § lagen om bostadsaktiebolag eller av därmed jämförbara andelar eller av en bostadsrätt eller av en med ovan nämnda säkerheter jämförbar motsvarande säkerhet i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet; med bostadsfastighet avses i denna punkt en fastighet eller del av en fastighet som huvudsakligen är avsedd för boende,

lan masskuldebrevslån med säkerheter i offentliga samfund och de tillgångar som står som säkerhet för dem. När den relation som avses i detta moment räknas ut medräknas inte krediter enligt 8 § 2 mom.

Minst 90 procent av bokföringsvärdet på de krediter som i det register som avses i 10 § har antecknats som säkerhet för ett masskuldebrevslån med säkerhet i fastighet skall utgöras av bostadskrediter eller av fyllnadssäkerheter enligt 13 § på de villkor som anges där, om inte något annat bestäms i villkoren för masskuldebrevslånet.

9 a §

Balansriskhantering

En hypoteksbank skall fortgående sörja för att den genomsnittliga återstående löptiden för masskuldebrevslån med säkerheter i fastigheter är kortare än den genomsnittliga återstående löptiden för de tillgångar som i det register som avses i 10 § har antecknats som säkerhet för dem.

En hypoteksbank skall dessutom fortgående sörja för att det sammanlagda beloppet av de räntor som under vilken 12 månaders period som helst erhålls för de tillgångar som i det register som avses i 10 § har antecknats som säkerhet för

Säkerheter för masskuldebrevslån

Det sammanlagda bokföringsvärdet på de tillgångar som i det register som avses i 10 § har antecknats som säkerhet för de masskuldebrevslån med säkerheter i fastigheter som en hypoteksbank emitterat skall fortgående överskrida det sammanlagda bokföringsvärdet på de emitterade masskuldebrevslån för vilka tillgångarna står som säkerhet. Detsamma gäller relationen mel-

masskuldebrevslån med säkerheter i fastigheter överskrider det sammanlagda beloppet av de räntor som under samma period betalas på masskuldebrevslånen med säkerheter i fastigheter. Vid tillämpningen av detta moment beaktas också de derivatavtal som slutits i syfte att skydda masskuldebrevslån med säkerheter i fastigheter och de tillgångar som står som säkerhet för dem.

Som säkerhet för ett masskuldebrevslån med säkerhet i fastighet får i det register som avses i 10 § antecknas endast sådana säkerheter som är i samma valuta som masskuldebrevslånet. Vid tillämpningen av detta moment beaktas också de

derivatavtal som slutits i syfte att skydda masskuldebrevslån med säkerheter i fastigheter och de tillgångar som står som säkerhet för dem.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om masskuldebrevslån med säkerheter i fastigheter tillämpas på motsvarande sätt på masskuldebrevslån med säkerheter i offentliga samfund.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 200 . Hypoteksbankerna skall uppfylla de krav som ställs i denna lag inom ett år från ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 14 och 48 § lagen om värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 juli 1996 om värdepappersföretag (579/1996) 14 § 2 mom. och 48 § 3 mom., sådana dessa lagrum lyder i lag 48/2002, som följer:

14 §

Anmälan om förvärv av aktier och andelar

Om en andel som avses i 1 mom. ökas så att den uppgår till minst 10, 20, 33 eller 50 procent av aktie- eller andelskapitalet eller medför åtminstone lika stor rösträtt eller så att värdepappersföretaget eller holdingsammanslutningen blir ett dotterföretag, skall Finansinspektionen också underrättas om förvärvet.

48 §

Tystnadsplikt

Ett värdepappersföretag och ett företag som hör till värdepappersföretagets konsolideringsgrupp har rätt att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till en sammanslutning som hör till samma koncern, samma konsolideringsgrupp eller samma i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat avsedda finans- och försäkringskonglomerat för kundbetjäning och an-

nan skötsel av kundförhållanden, marknadsföring samt koncernens, konsolideringsgruppens eller finans- och försäkringskonglomeratets riskkontroll, om mottagaren omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller motsvarande tystnadsplikt. Vad som ovan i detta moment bestäms om lämnande av uppgifter gäller inte utlämnande av känsliga uppgifter enligt 11 § per-

sonuppgiftslagen (523/1999) och inte sådana uppgifter som baserar sig på registrering av betalningsuppgifter mellan en kund och ett företag som inte hör till konglomeratet.

— — — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 200 .

Helsingfors den 3 december 2002
